

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΠΕΜΠΤΗ 10 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2009
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΙΣΤΟΡΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1

- α.** Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:
- Οργανικός Νόμος (1900)
 - Προσωρινή Κυβέρνησις της Κρήτης (1905)
 - Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής (1923).

Μονάδες 15

- β.** Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των παρακάτω προτάσεων είναι σωστό ή όχι, γράφοντας στο τετράδιό σας τη λέξη «**Σωστό**» ή «**Λάθος**» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.
1. Το σύνταγμα του 1844 δεν κατοχύρωσε το δικαίωμα του *συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι*.
 2. Ο Βενιζέλος αναγνώριζε στον Πρίγκιπα Γεώργιο το δικαίωμα να διαχειρίζεται προσωπικώς το εθνικό ζήτημα της Κρήτης.
 3. Ο Βενιζέλος, τον Σεπτέμβριο του 1910, υποστήριξε την αναθεώρηση του υπάρχοντος συντάγματος και δεν έθεσε πολιτειακό ζήτημα.
 4. Στις 9 Δεκεμβρίου 1898 κηρύχθηκε και επίσημα η ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα.
 5. Η δίχρονη προεδρία του μητροπολίτη Χρυσάνθου ήταν αληθινό διάλειμμα δημοκρατίας και αρμονικής συμβίωσης χριστιανών και μουσουλμάνων στην Τραπεζούντα.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Α2

- α.** Ποια μέσα διέθεσε η ελληνική κυβέρνηση στην ΕΑΠ (Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων) για την αποκατάσταση των προσφύγων;

Μονάδες 10

β. Ποιος ήταν ο ρόλος του διαμετακομιστικού εμπορίου στην οικονομική ανάπτυξη του Πόντου;

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ Β1

Αντλώντας στοιχεία από το παρακάτω κείμενο και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφέρετε τους λόγους ανάδειξης (μονάδες 17) και τα αιτήματα (μονάδες 8) της «νέας γενιάς» στην περίοδο της συνταγματικής μοναρχίας.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν ποὺ ἰδρύθηκε τὸ 1837 δημιουργήθηκαν 190 δημοτικά, 31 ἀποκαλούμενα ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ τέσσερα γυμνάσια. Μεταξὺ 1837 καὶ 1857, 3.182 φοιτητὲς ἀπέκτησαν στὴν Ἀθήνα διπλώματα, ἐνῶ τὸ ποσοστὸ ὄσων γνώριζαν γραφὴ καὶ ἀνάγνωση αὐξήθηκε μέχρι τὸ 1840 στὸ 40% τοῦ ἀνδρικοῦ πληθυσμοῦ, ἡλικίας ἄνω τῶν 5 ἐτῶν. [...] Ἡ σχετικὰ ταχύρρυθμη ἐξάπλωση τῆς μόρφωσης αὐξήσε τις ἐντάσεις στὴν κοινωνία. Γιὰ τοὺς ἀπόφοιτους τοῦ Πανεπιστημίου, ἰδιαίτερα τοὺς νομικοὺς, ἴσχυε σὲ σχέση μὲ τὴν ἐπαγγελματικὴ προοπτικὴ τὸ ἴδιο ὅπως καὶ γιὰ ὄλους τοὺς ἄλλους: ἡ πίεση γιὰ μιὰ θέση στὸ δημόσιο μεγάλωνε. Ἐπίσης μεγάλωναν οἱ ἀτομικὲς ἀπαιτήσεις γιὰ τὸ ἐπίπεδο ζωῆς, οἱ μορφωμένοι καθὼς καὶ οἱ μισομορφωμένοι ἄρχισαν νὰ ἐνοχλοῦνται ἀπὸ τὴν ἀνεπάρκεια τῶν συνθηκῶν στὴν Ἑλλάδα, τὴ γενικὴ καθυστέρηση σὲ σχέση μὲ τὶς χῶρες τῆς Δύσης, καὶ ἡ ἐπιθυμία γιὰ συμμετοχὴ στὶς πολιτικὲς διαδικασίες ἐνίσχυε τὴ γενικὴ δυσαρέσκεια. Φαίνεται ὅτι στὴν περίπτωση τῆς Ἑλλάδας ἐπιβεβαιώνεται ἡ ὑπόθεση ὅτι ἡ διαδικασία τῆς γρήγορης ἐξάπλωσης τῆς στοιχειώδους μόρφωσης συμπίπτει μὲ τὴν περίοδο πολιτικῆς ἀστάθειας καὶ ὅτι κατὰ πᾶσα πιθανότητα ἐνισχύει αὐτὴ τὴν ἀστάθεια.

Gunnar Hering, *Τὰ πολιτικὰ κόμματα στὴν Ἑλλάδα 1821-1936* τόμος Α΄, Μ.Ι.Ε.Τ. (Ἀθήνα 2004), σσ. 340, 341.

ΘΕΜΑ Β2

Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα ακόλουθα κείμενα, να παρουσιάσετε και να εξηγήσετε τις εξελίξεις στο αγροτικό ζήτημα από το 1907 έως και το 1917.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α΄

Ὁ Βενιζέλος δὲν προχώρησε στὴν ἐπειγόντως ἀναγκαία ἀγροτική μεταρρύθμιση, ἐπειδὴ ἡ προτεραιότητα τῶν ἐξοπλισμῶν δὲν ἄφηνε πόρους γιὰ τὴν ἀποξημίωση τῶν μεγαλογαιοκτημόνων. Ἡ ἀπαλλοτριώση τῆς γῆς χωρὶς ἀποξημίωση δὲν θὰ ἦταν μόνο ἀντισυνταγματική, ἀλλὰ ὡς ἐπαναστατική πράξη τελείως ἀδιανόητη γιὰ τοὺς Φιλελευθέρους. Ἔτσι ἀρκέστηκαν σὲ προστατευτικὲς διατάξεις γιὰ τοὺς ἐνοικιαστῆς γῆς, οἱ ὁποῖες ὅμως δὲν ἐμπόδισαν ὀρισμένους γαιοκτῆμονες νὰ κάνουν ἔξωση σὲ οἰκογένειες, ἐνῶ διαρκοῦσαν ἀκόμη οἱ Βαλκανικοὶ πόλεμοι, ἐπειδὴ οἱ στρατευμένοι ἄνδρες βρῖσκονταν στὸ μέτωπο καὶ δὲν ἀνταποκρίνονταν στὶς ἐργασιακὲς τοὺς ὑποχρεώσεις! Μὲ τὴν ἀπόκτηση ἐδαφῶν στοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους προστέθηκαν στὰ 594 τσιφλίκια τῆς Θεσσαλίας καὶ τοῦ νομοῦ Ἄρτας 818 μεγάλες γαιοκτησίες στὴ Μακεδονία καὶ 410 στὴν Ἠπειρο.

Gunnar Hering, *Τὰ πολιτικὰ κόμματα στὴν Ἑλλάδα 1821-1936*
τόμος Β΄, Μ.Ι.Ε.Τ. (Ἀθήνα 2004), σελ. 802.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β΄

Ἡ ἀρχὴ τῆς ἀγροτικῆς μεταρρύθμισης ἐξηγγέλθη στα 1917 στὴ Θεσσαλονίκη. [...] Ἡ ἀγροτικὴ μεταρρύθμιση ἀποφασίστηκε σὲ μία στιγμὴ σοβαροτάτης πτώσης τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου: ἡ πτώση αὐτὴ εἶχε προκληθεῖ ἀπὸ τὸν θαλάσσιο ἀποκλεισμό τὸν ὁποῖο εἶχαν ἐπιβάλλει οἱ δυτικὲς δυνάμεις στὴν Ἑλλάδα, προκειμένου νὰ τὴν υποχρεώσουν νὰ εἰσέλθει στὸν πόλεμο με τὸ μέρος τῆς Ἀντάντ. Ὑπ' αὐτὲς τὶς συνθήκες, ὁ ἀποκλεισμός τῆς Ἑλλάδας λειτούργησε, ἀπὸ οἰκονομικὴ ἀποψη, ὡς ἓνας αὐθόρμητος προστατευτισμός, τόσο υπὲρ τῆς ἐθνικῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς ὅσο καὶ ἐπ' ὠφελεία τῶν ἐγχωρίων σιτηρῶν. Εἶναι προφανές ὅτι ἡ συγκυρία αὐτὴ ἔθεσε ἐκ νέου καὶ με οἰζύτατο τρόπο τὸ ζήτημα τῶν τσιφλικιῶν. Τὸ γεγονός ὅτι μιὰ «ἐπαναστατικὴ» στρατιωτικὴ κυβέρνησις ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν γαλλικῶν στρατευμάτων τοῦ μακεδονικοῦ μετώπου ἦλθε νὰ ἐγκατασταθεῖ στὴ Θεσσαλονίκη, δηλαδή στὸ κέντρο τῶν βορείων ἐλληνικῶν ἐπαρχιῶν ποὺ κυριαρχοῦντο ἀπ' τα τσιφλίκια, προσέδωσε ἓναν ἐπείγοντα χαρακτήρα στὸ πρόβλημα τῆς οριστικῆς ρύθμισης τοῦ γαιοκτητικοῦ ζητήματος.

Κ. Βεργόπουλου, *Τὸ ἀγροτικὸ ζήτημα στὴν Ἑλλάδα, Ἡ κοινωνικὴ ἐνσωμάτωση τῆς γεωργίας*, Ἀθήνα 1975, σελ. 174.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε **μόνον** τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην μεταφέρετε στο τετράδιο τα κείμενα και τις παρατηρήσεις.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο επάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας, να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνον με μπλε ή μαύρο στυλό διαρκείας και μόνον ανεξίτηλης μελάνης.**
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ